

Сьогодні чимало рідновірів, насамперед так званих «православних рідновірів» (ОРУ, РВ РПВ, РПК) називають Володимира Шаяна «пророком».

Для мене Володимир Шаян — це людина зі складним життєвим шляхом, яка заплуталася у своїх розумуваннях, яка більше блукала на манівцях, ніж йшла шляхом, який може бути взірцем для українців. Він великий грішник, бо зраджував Україну і Рідну Віру українців. Він багато обманював і чомусь багато приховував від своїх соратників з розбудови Рідної Віри. Якщо його справи і думки були чесними і щирими, то чому він їх приховував? Це очевидно для кожного, хто знає біографію Шаяна і читав його праці.

Відомо, що Володимир Шаян і Ярослав Галан (відомий прислужник Московської імперії) товаришували і були однодумцями. Обоє вони писали промосковські статті у «суспільно-політичному журналі пролетарських письменників Західної України «Вікна», який видавався у 1927-1932 рр. Після закриття журналу польською владою В.Шаян та Я.Галан в 1932-1934 рр. проживали у одному селі (с.Березів-Нижній на Львівщині), разом сумували за нестачею радянської літератури та часописів. У архівах зберігся лист В.Шаяна від жовтня 1932 р. до керівників більшовицької Спілки "Західна Україна" в Харків: "Якщо Ви в силі уявити собі жахливу, глуху березівську відірваність — ніякогісінького радянського журналу чи книжки, ніякої преси, крім найпоганіших шмат, часті ревізії й стала їх загроза (забирають тоді найневинніші манускрипти, зовсім їх не читаючи) — тоді відпишете мені напевно" (взято з праці Рубльов О.С., Черченко В.А. «Західноукраїнська інтелігенція та сталінщина». - К.: Інститут історії АН Української РСР, 1990. - 58 с.). Так майбутній «пророк» «рідноправославних» сумував за комуністичними агітками. У той період Шаян підтримував політичний режим СРСР, діяльність партії більшовиків та комуністичну ідею.

Мені, як українцю, незрозуміло, як свідомий представник мого народу міг у 1932 р. підтримувати СРСР та комунізм, знаючи, що:

- комуністичний режим СРСР знищив незалежну Українську Народну Республіку;
- під час громадянської війни советська влада тероризувала селян продзагонами та доводила їх до голоду і крайнього зубожіння;
- більшовицька влада під час громадянської війни проводила політику масового знищення активного селянства, по-звірячому розправилося з учасниками повстанського руху та їхніми родинами;
- у 1920-х роках Україна пережила розстріли заручників, голод і концтабори.

Про все це Шаян не міг не знати, оскільки сотні тисяч втікачів від комуністичного терору переселялися на Західну Україну. Як можна було не лише вибачати комуністам, а й підтримувати всі ці злочини проти людяності? Більше того, Шаян стає активістом комуністичного руху в Галичині і навіть входить до ЦК КПЗУ! Він активно працює на злочинну комуністичну партію. Це означає, що своєю промосковською (а отже, антиукраїнською) діяльністю він особливо відзначився. Він формував КПЗУ організаційно, тим самим готуючи майбутні масові злочини радянських «визволителів» на Галичині у 1939 році.

Більше того, мені невідомо, щоб Шаян коли-небудь публічно каявся про свою антиукраїнську позицію до 1933 року. Невже він до кінця життя виправдовував своє служіння злочинному більшовицькому режиму? Цікаво, які аргументи він знаходив на своє виправдання? Якщо він публічно робив свої злочини проти України (писав комуністичні статті та голосував на пленумах ЦК КПЗУ за злочинні рішення), то і каятися мав не в особистих розмовах з кимось, а публічно. Нехай хтось з тих, хто вважає Шаяна «пророком», покаже документ з каяттям Шаяна про його злочинну комуністичну діяльність.

У 1935-39 роках Володимир Шаян вчився у Львівському університеті, де вивчав філософію та філологію. У 1939-41 рр. Шаян працює в цьому ж університеті. Він відзначав сильний вплив на себе професора індійської філософії Степана Стасяка, поляка за походженням. В цей період Шаян захоплюється творами засновниці теософії

Блаватської (одесітки Олени Ган). У 1920-х роках широко відомими стали теософські праці послідовників Блаватської - подружжя Реріхів. Основні ідеї творів Блаватської ми вкажемо нижче докладніше. Реріхи ж виглядають прямими співучасниками злочинів проти Українського Народу. Вони спілкувалися з якимись демонами у стані трансу. Реріхи стверджували, що світом керують мудреці легендарної країни Шамбали — “махатми” і вважали Леніна-Ульянова посланником “махатм”, який виконував “вищу волю”. Таким чином, виходить, що Шаян вже у статусі “пророка” був послідовником теософії, яка пропагувала “святість” і “обраність” людоджера Ульянова, під час правління якого Україна запливала кров’ю від масових убивств. Чому елементарний український патріотизм, звичайні моральні почуття не спонукали його з огидою і ненавистю ставитися до облудної теософії, її проповідників Реріхів та злодія Ульянова? Це все відбувалося вже після того, як Шаян нібито “говорив” з Перуном. Невже це Перун сказав йому шанувати теософію, Реріхів та людоджера Ульянова?

У 1934 році, за словами Шаяна, до нього прийшло “одкровення” нібито від Перуна. І що ж це було за “одкровення”? Що нібито він, Шаян, є реінкарнацією (перевтіленням) князя Володимира! Дивна підсвідома потреба відчувати в своєму тілі душу убивці волхвів, ката свого народу і зрадника віри свого народу. Якщо все, що відбувалося з Шаяном раніше, ще можна було пояснити помилками молодості, то у самоототожненні з проклятим Володимиром-Зрадником проглядається якесь духовне збочення. І це вже тоді, коли за версією “православних язичників” почалося “пророцтво” Шаяна.

Звернімо увагу, що “одкровення” Шаяна є дивовижно близьким в часі до його комуністичних листів. У 1932 р. він пише про любов до більшовизму, у 1933 р. веде душевні розмови про блага советської влади з більшовицьким агентом Ярославом Галаном, а вже у 1934 р. до нього нібито “з”являється” Перун. Щось аж занадто швидкостпечений цей “пророк”. Ще від більшовизму не “охолов”, а вже у засновники язичницького відродження поліз!

До речі, для Шаяна дуже характерними є прояви хворобливого марнославства. То він один з лідерів більшовизму в Галичині (член ЦК КПЗУ!), то він засновник відродження українського язичництва (“пророк” Рідної Віри), то провідний український науковець в Європі (голова віртуальної, реально неіснуючої Вільної Української Академії Наук - ВУАН), то засновник таємної потужної (насправді фіктивної) організації, яка змінить долю України (“Орден”), то засновник “панарійського ренесансу”, то майстер масонської ложі, покликаної змінити західну цивілізацію. І всі ці титули при ближчому розгляді виявляються “мільними бульбашками”. Тобто, Шаян стрибав з однієї ідеї в іншу аби лише бути “першим” і “великим”.

А що ж було далі? Створення Шаяном незрозумілої неорелігії поклоніння “Перуну-Дажбогу”. До речі, ця праця “Про Перуна знання таємне” швидко нагадує пофарбований у жовто-сині кольори гібрид Ніцше та індуїзму, ніж щось серйозне і ґрунтовне. Потім радикальна зміна його релігійного світогляду і пропаганда фальшивої так званої “Влескниги”. До речі, переклади Шаяном “Влескниги” визнані відомим науковцем, перекладачем цієї книги Борисом Яценком непрофесійними — отакий “липовий” “професор філології”. Далі була участь у лондонській масонській ложі імені Блаватської (вже у статусі “пророчої” діяльності). Війна проти РУНВіри та відчайдушні зусилля з метою її дискредитації. Заміна української національної ідеї на якийсь космополітичний “панарійський ренесанс”, складовою якого стали індуїзм та “слов”янська сім’я народів”. Досить посередні вірші з претензією на геніальність. Постійний обман про якийсь “таємний орден”, членів якого ніхто ніколи не бачив і не знав. Якщо вже цей орден такий таємний, то навіщо про нього так багато теревенити? А якщо цим “орденом” спекулювати для власного авторитету, то хоча б осіб 15 членів треба назвати. Але й після смерті “пророка” ці члени “ордену” кудись безслідно зникли.

Була й активна громадська діяльність, переважно в рамках антирадянських програм, які фінансувалися західними спецслужбами. Володимир Шаян багато років ніде не працює, однак за щось живе. Джерело його доходів для його соратників — загадка.

Цікавою є і масонська діяльність Шаяна. Вже будучи “пророком”, вже “поговоривши” з Перуном, вже зрозумівши себе перевтіленням князя Володимира-Зрадника, вже нібито створивши “орден”, Шаян у Лондоні вступає у масонську ложу імені Блаватської. Може, він зробив це на пораду Перуна, з яким нібито “розмовляв”?

Погляди і вчення Блаватської (Олени Ган) є цілком несумісними з Рідною Вірою українців. Вона була хитрим і цинічним фальсифікатором “окультних” явищ. Головною метою створеного нею теософського товариства було проголошено створення інтернаціонального таємного братства, яке мало фантастичну маніакальну мету контролювати розвиток цивілізації на Землі та об’єднати всі релігії шляхом застосування оккультної влади. Ця ідея була відпочатково недолугою, оскільки більшість релігій, включаючи світові, об’єднати неможливо, вони несумісні ні ідейно, ні духовно. А самі “мудреці”-теософи швидко схожі на карикатурні персонажі, ніж на “володарів світу”. Блаватська заперечувала існування особистості Бога, тому її вчення є атеїстичним і його відносили до так званого необуддизму. Значна частина творів Блаватської (наприклад, про сім людських рас, або про заховану у всіх релігіях їхніми засновниками якусь таємну доктрину) є просто нісенітницями.

З приналежності Шаяна якраз у період активної рідновірської “пророчої” діяльності до таємної масонської ложі, яка сповідувала теософію, напрошується припущення, що Шаян був агентом масонів-теософів у рідновірському русі з метою контролю над ним. Тоді стає зрозуміло і ненависть Шаяна до Силенка, який підривав довіру до Шаяна з боку братів-масонів, оскільки Шаян намагався подавати себе як людину, яка контролює все українське рідновір’я. Всі ігри Шаяна у “орден”, якого реально не існувало, можливо, мали на меті довести братам-масонам, що він гідний високого статусу в ложі. Не виключено, що з допомогою обману про свої успіхи в релігійній діяльності Шаян просто збирав пожертви собі на прожиття у довірливих українських емігрантів.

Цікаво, що коли Шаян пояснював своєму товаришу М.Русичу причини виходу з лондонської масонської ложі імені Блаватської, він не відмовився від теософії і поклоніння перед Блаватською, а лише вказував на бездіяльність своїх братів-масонів у здійсненні ідей Блаватської. Лев Силенко стверджував, що Шаян проповідував вчення Блаватської ще у 1946 р. у таборах в Аугсбурзі серед українських полонених. Очевидно, це облудне вчення міцно засіло у свідомості “пророка” Шаяна. Невже це Перун дав “пророку” наказ проповідувати облудні теорії Блаватської серед рідновірів? У мене взагалі є сумнів, чи виходив Шаян з масонської ложі. Може, він просто брехав Русичу, бо знав, як негативно українські патріоти ставляться до подібних організацій, а сам таємно продовжував “масонствувати”.

Я не визнаю Володимира Шаяна пророком. Для мене цікаві деякі його статті. Однак, його моральна ущербність, його світоглядна заплутаність, його духовна боягузливість викликають не захоплення, а огиду. Взагалі постає питання: а чи не був він просто масонським шпигуном в Рідній Вірі?

Володимир Шаян — ніякий не пророк. Він автор деяких цікавих дописів, які можна віднести до рідновірської тематики. Але він і великий грішник — він грішив зрадою України. Він проповідував химерне теософське вчення Блаватської, яке несумісне ні з Рідною Вірою Українського Народу, ні з українським націоналізмом. Обґрунтованими виглядають підозри, що він був просто засланий у рідновірський рух масонами для контролю над ним. Для мене у ньому немає ні святості, ні духовної сили, ні містичної чистоти, ні богообраності, ні пророцтва.

Вважати таку людину, як Шаян, “пророком” - смішно і ганебно. Швидше він виглядає не дуже моральною (і це дуже м’яко сказано) людиною, яка писала на рідновірську тематику.

Святослав Онопко, м.Чернівці